

TERVETULOA TOIMINNAN- SUUNNITTELU- ILTAAN

MARTTAJÄRJESTÖN STRATEGIA

MARTAT ON KOTITALOUSNEUVONTA- JÄRJESTÖ

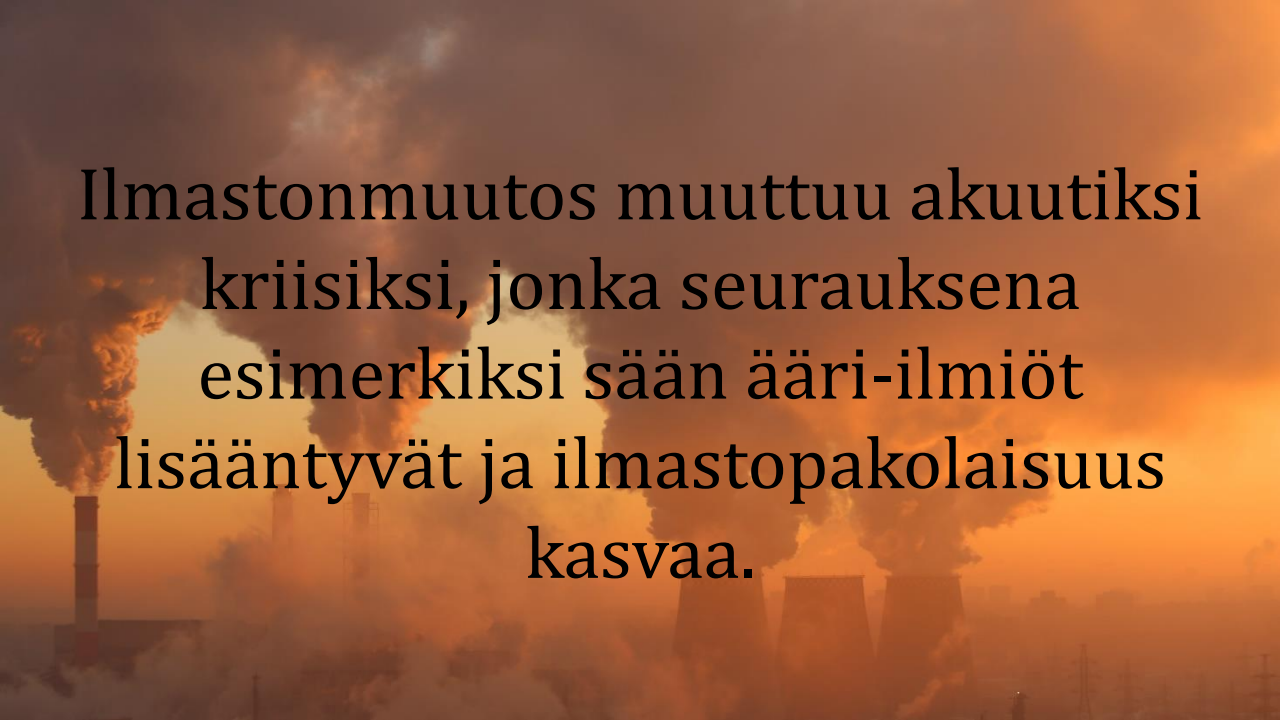
- Edistämme kotien ja perheiden toimivaa ja kestäväää arkea.
- Toiminnassamme löytää ja oppii yhdessä tekemällä ne arjen tiedot ja taidot, jotka tekevät omasta elämästä rikkaampaa.
- Arjen sujuminen antaa voimia toteuttaa niitä asioita, jotka ovat itselle elämässä tärkeitä.
- Marttatoiminta vahvistaa tulevaisuustaitoja ja jatkuvaa oppimista.
- Martoissa tahto osata itse muuttuu toiminnaksi.

MARTTOISSA AMMATTILAISET JA JÄSENET TOIMIVAT RINTA RINNAN

- Marttojen strategia on kaikkien marttojen, marttayhdistysten, marttapiirien ja Marttaliiton yhteinen.

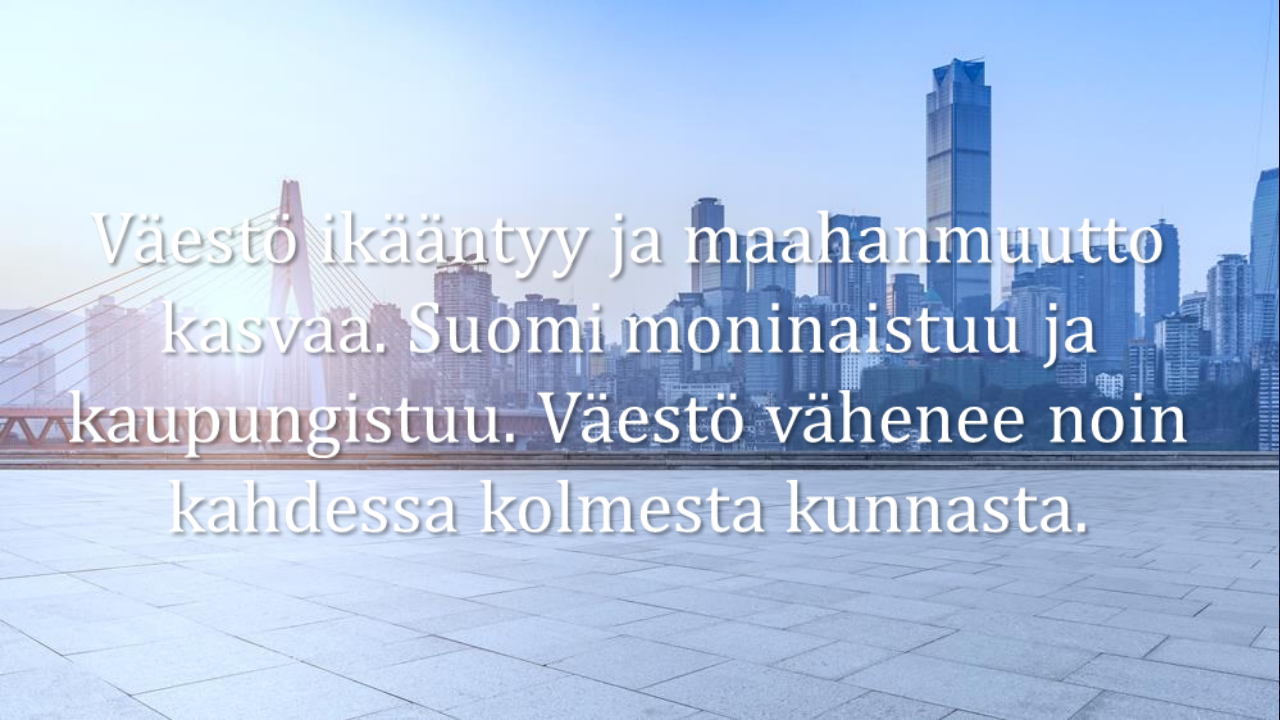

Ilmastonmuutos muuttuu akuutiksi kriisiksi, jonka seurauksena esimerkiksi sään ääri-ilmiöt lisääntyvät ja ilmastopakolaisuus kasvaa.

Demokratia, kansalaisyhteiskunta ja yhteisöllisyys muuttuu. Perinteiset vaikuttamistavat ja yhdessä tekemisen muodot eivät ole enää itsestään selviä.

Väestö ikääntyy ja maahanmuutto kasvaa. Suomi moninaistuu ja kaupungistuu. Väestö vähenee noin kahdessa kolmesta kunnasta.

Digitalisaatio ja uudet teknologiat muovaavat tapojamme olla yhteydessä.

Päämäärämme

Hyvä arki kuuluu kaikille.

Tehtävämme

Edistää kotien ja perheiden
toimivaa ja kestävää arkea.

ARVOMME

Yhdessä tekemisen ilo
Martat on rohkea ja vahva yhteisö, jossa tehdään ja opitaan yhdessä. Martat muuttavat maailmaa tekemällä pieniä asioita isosti. Marttailu on hauskaa!

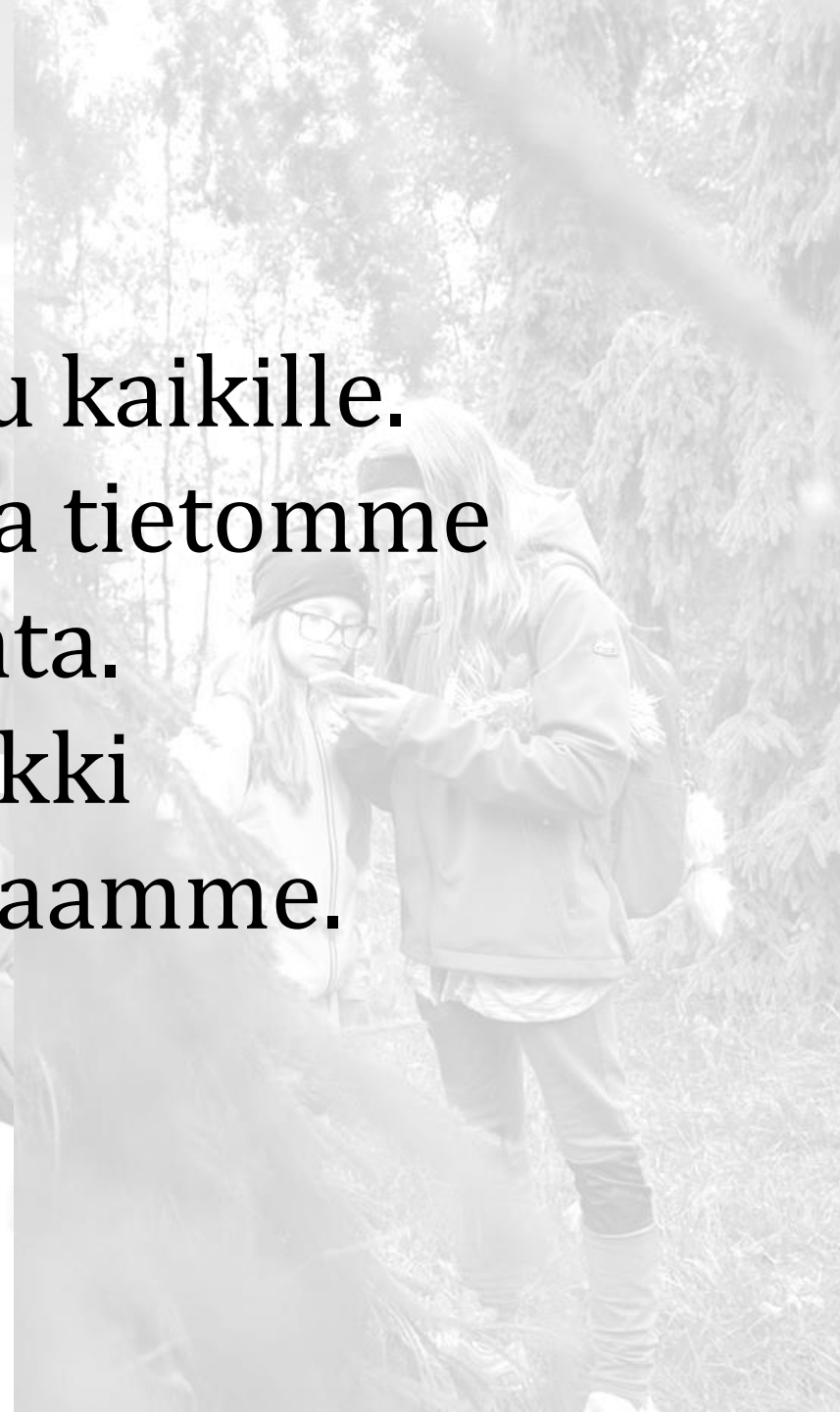
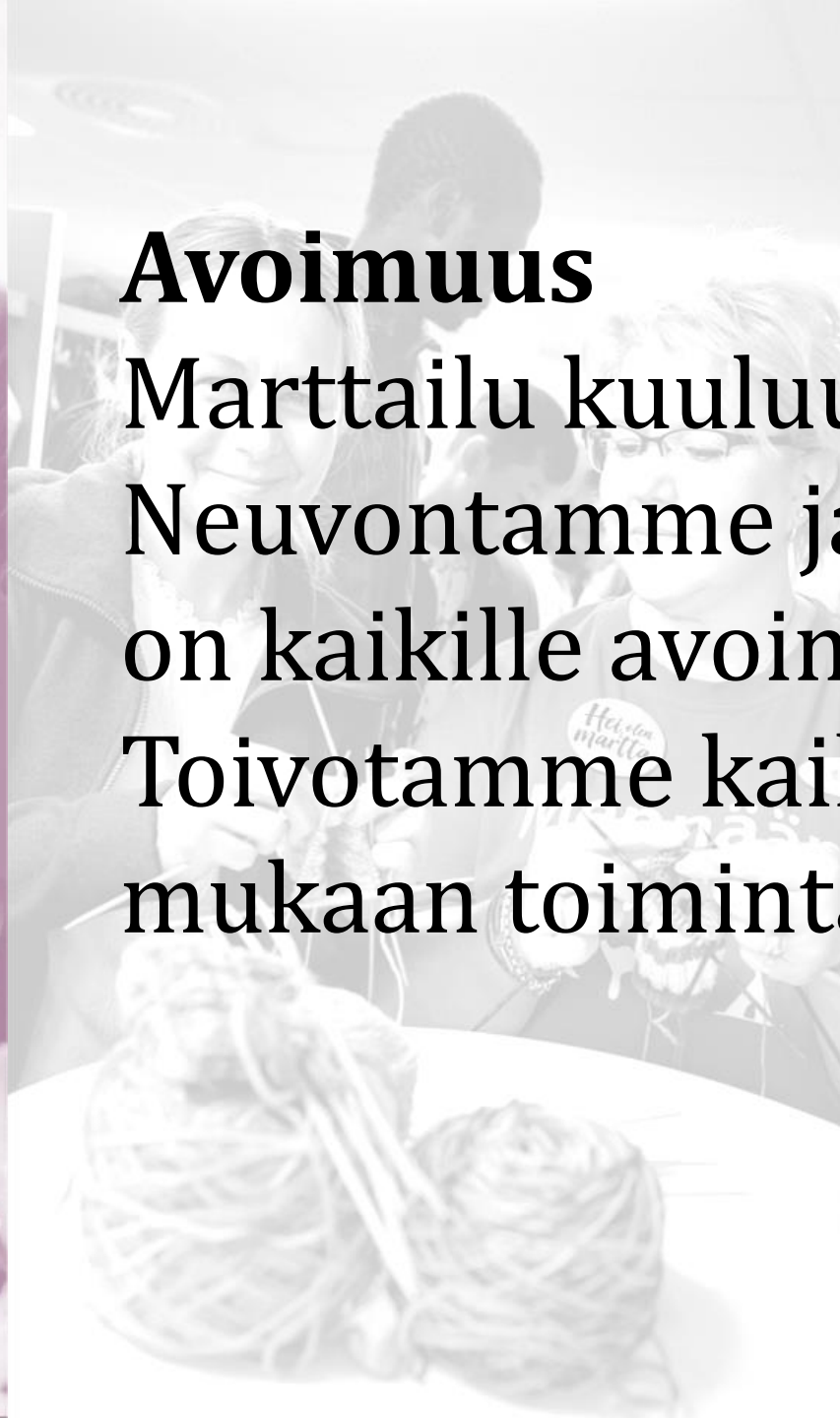
Kestävät valinnat
Marttojen toiminnan
lähtökohtana ovat
ympäristölle, taloudelle ja
terveydelle kestävät
valinnat.

Avoimuus

**Marttailu kuuluu kaikille.
Neuvontamme ja tietomme
on kaikille avointa.
Toivotamme kaikki
mukaan toimintaamme.**

LUPAUS: MARTAT TEKEVÄT ARJEN TEKOJA HUOMISTA VARTEN

Huominen arki rakentuu tämän päivän teoista. Tiedostamme maapallon rajat ja kohtuullisen kulutuksen välttämättömyyden. Toiminnassamme korostuvat käytännölliset ja vaikuttavat ratkaisut. Martat ovat muutoksen tekijöitä.

STRATEGINEN TAVOITE: MARTAT OVAT HIILINEUTRAALIN KODIN, RUOAN JA KESTÄVÄN KULUTUKSEN OSAAJA. VUONNA 2045 ASUMINEN SUOMESSA ON HIILINEUTRAALIA.

STRATEGIA:

- Tietoamme ja taitojamme käytetään ja kysytään. Vahvistamme osaamistamme rekrytoinneilla ja kouluttautumisella sekä tiedon hankinnalla.
- Hiilineutraali koti pitää sisällään konkreettisia ja vaikuttavia ratkaisuja resurssiviisauteen, energian säästämiseen, ruokaan, lajitteluun, kierrätykseen, korjaamiseen ja jakamistalouteen sekä uuden teknologian käyttämiseen.
- Jokainen martta toimii kestävän kulutuksen käytännön ratkaisujen lähettiläänä ja saamme ihmiset muuttamaan arjen valintojaan.
- Marttojen oma toiminta on kestävää ja resurssiviisasta kaikilla toiminnan tasoilla.

STRATEGINEN TAVOITE:
MARTAT ANTAVAT VALMIUKSIA VARAUTUA
YHTEISKUNNAN HÄIRIÖTILANTEISIIN JA
SÄÄN ÄÄRI-ILMIÖIHIN. MARTAT ON TOIMIJA
OSANA KOKONAISTURVALLISUUTTA.

STRATEGIA:

- Martat vahvistavat rooliaan osana kokonaisturvallisuutta ja osaamistaan arjen taidoissa sekä varautumisessa häiriö- ja poikkeustilanteisiin.
- Martat jakavat tietoa ja kouluttavat varautumisesta ja kotivarasta.

LUPAUS: MARTAT KOHTAAVAT JA MAHDOLLISTAVAT KOHTAAMISIA

Kohtaamiset mahdollistavat ja tukevat toimintaa ilmaston rajojen ja kohtuullisuuden puolesta. Martat tekevät hyvää minulle, meille, lähiyhteisölleen ja maailmalle.

STRATEGINEN TAVOITE: NYKYISTÄ SUUREMPI JOUKKO TOIMII MARTTOJEN TAVOITTEIDEN JA ARVOJEN MUKAISESTI SEKÄ ILMASTOKESTÄVYYDEN JA KOHTUULLISUUDEN PUOLESTA.

STRATEGIA:

- Marttailu mahdollistaa erilaisia, vaikuttavia ja sisältölähtöisiä kohtaamisia. On monenlaisia tapoja olla martta. Perustana on yhdistyksissä tapahtuva toiminta.
- Jäsenyyden rinnalle syntyy uudenlaisia, pidempi- tai lyhytkestoisia marttailun tapoja. Martat on lähellä ja laajalla.

LUPAUS: MARTOILLE KAIKKI OVAT YHDENVERTAISIA

Voimaannutamme ja tuemme kaikkia elämään hyvää arkea. Edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

STRATEGINEN TAVOITE: OLEMME JOHTAVA YHDENVERTAISEN ARJEN EDISTÄJÄ

STRATEGIA:

- Tuemme tehokkaalla neuvonnalla ja palvelutoiminnalla niitä, jotka erityisesti tarvitsevat tukea ja vähennämme yhteiskunnan eriarvoistumista.

STRATEGINEN TAVOITE: MARTTAILU KUULUU KAIKILLE.

STRATEGIA:

- Edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.
- Mahdollistamme toimijuuden, yhdessä tekemisen ja yhteisöllisyyden kaikille iästä, sukupuolesta ja muusta taustasta riippumatta.
- Meille ihmiset ovat toimijoita, eivät vain toiminnan kohteita. Vahvistamme yhdenvertaisuutta toiminnassamme ja näytämme sen viestinnässämme.

Päämäärä: Hyvä arki kuuluu kaikille.

Perustehtävä: Martat edistää kotien ja perheiden toimivaa ja kestävää arkea.

Arvot

Yhdessä tekemisen ilo

Kestävät valinnat

Avoimuus

Lupaukset

*Martat tekevät arjen
tekoja huomista varten*

*Martat kohtaavat ja
mahdollistavat
kohtaamisia*

*Martoille kaikki ovat
yhdenvertaisia*

MARTTAYHDISTYKSEN MONIPUOLINEN TOIMINTA JA TOIMINNAN SUUNNITTELU

MITÄ KAIKKEA MARTTAYHDISTYKSEN TOIMINTA VOI OLLA?

YHDISTYKSEN ONNISTUMISEN AVAIMIA

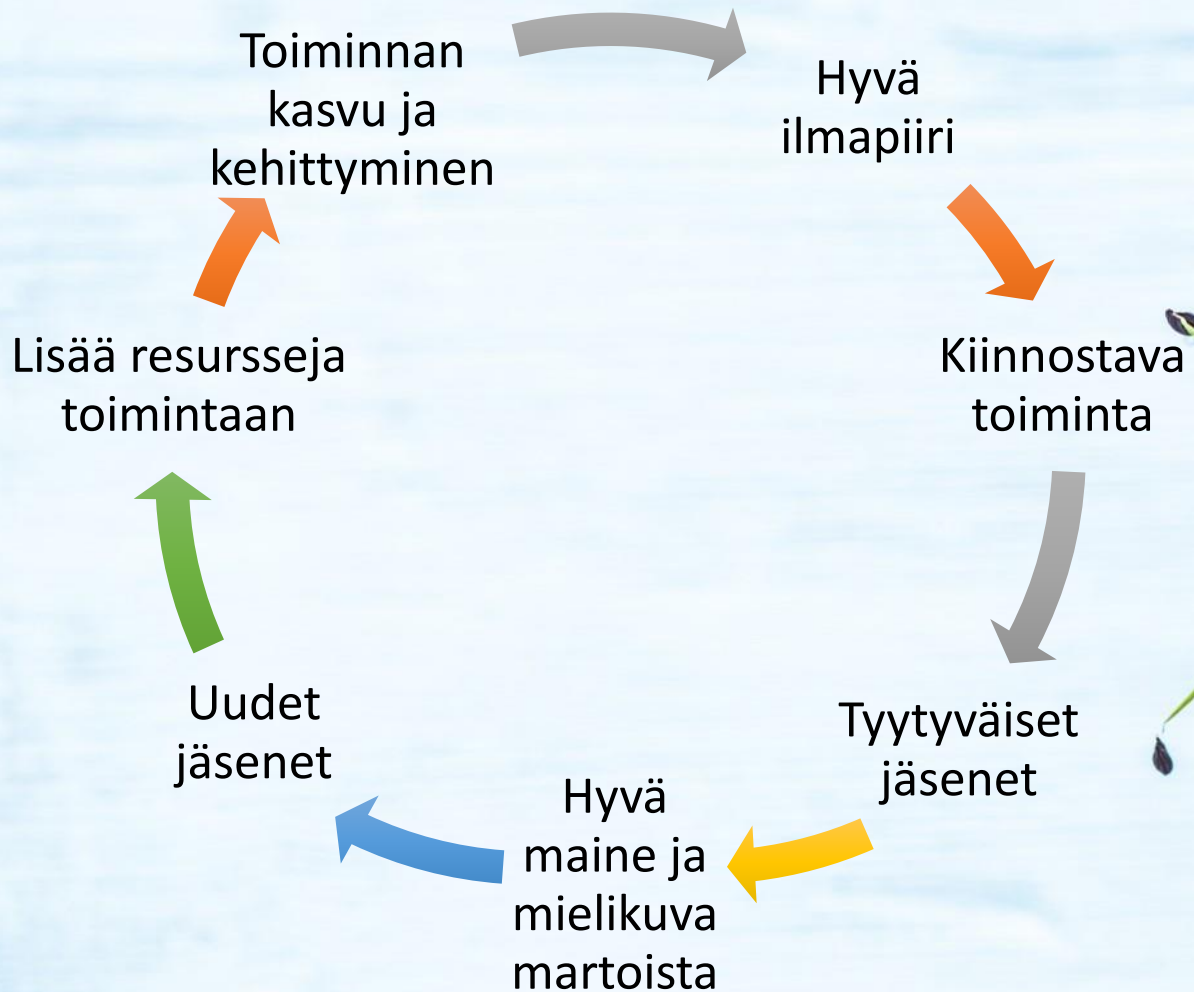

TOIMINNAN SUUNNITTELU YHDISTYKSESSÄ

- Parhaimmillaan marttayhdistyksen monipuolisesta toimintakalenterista löytyy jokaiselle jotakin innostavaa.
- Marttaliiton vuosittaiset teemat ja yhteiset tapahtumat.
- Yhdistyksen omat ideat, kysytään myös jäseniltä.
- Tehtävien jakaminen ja hallituksen lisäksi myös muut suunnittelemaan ja toteuttamaan
- Hyvä tekemisen meininki näkyy ja kuuluu myös yhdistyksestä ulospäin.

ONNISTUMISEN KEHÄ

MARTTATOIMINTAA TEHDÄÄN

- Itselle
 - Tutustuminen uusiin ihmisiin
 - Mielekäs tekeminen
 - Oppimisen ja onnistumisen ilo
- Yhdessä
 - Yhdessä tekeminen
 - Osaamisen jakaminen
- Muiden hyväksi
 - Avoimet tapahtumat, tiedon ja osaamisen jakaminen
 - Tempaukset ja hyvän tekeminen

ESIMERKKI

- Joka toimintakaudella:
 - Jotakin ruokaan liittyvää, esim. ruuan ilmastovaikutukset ja ilmastoruoka
 - Jotakin ympäristöön liittyvää, esim. energian käyttö ja säästäminen, asumisen ympäristövaikutukset ja jätteiden synnyn vähentäminen
 - Jokin tietoisuus, esim. elintarvikkeiden pakkausmerkinnät ja niistä saatava tieto
 - Jotakin käsitöihin liittyvää, esim. valtakunnallinen kässäkahvilapäivä
 - Jotakin puutarhaan liittyvää, esim. kylvökukat tai perinnehuonekasvit
 - Jotakin kansainvälisyyteen liittyen, esim. Lokakuu on puurokuu
 - Jotakin varautumisesta, esim. kolmen päivän kotivara
 - Joku vierailu tai vierailija
 - Jotakin kulttuuriin liittyvää
 - Jotakin hyvinvointiin ja liikuntaan liittyvää

MARTTATOIMINTA 2020

JÄSENET JA YHDISTYKSET OVAT JÄRJESTÖMME VOIMA

Tavoitteet

- Yhdistyksen jäsenyys koetaan kiinnostavaksi. Yhdistykseen liitytään enemmän kuin erotaan.
- Yhdistyksen toiminta on monipuolista ja toimintakalenterista löytyy innostavaa ja kiinnostavaa toimintaa kaikille jäsenille.
- Yhdistyksen toiminta on avointa ja uudet jäsenet ovat tervetulleita mukaan.
- Yhdistys huomioi toiminnassaan marttajärjestön uuden strategian sekä toimintavuoden yhteiset teemat ja tapahtumat.

MAAILMAN SUURIN MARTTAILTA 13.2. KUTSUU YSTÄVÄT MUKAAN

- Marttayhdistysten vuoden suurin tapahtuma kokoaa martat koolle yhdessä ystäviensä kanssa.
- Marttaliitto kutsuu kaikki marttayhdistykset mukaan Maailman suurimman marttailan toteutukseen. Martat kokoontuvat samana päivänä eri puolilla Suomea.
- Illan teema on ilmastoruoka.
- Tavoitteena on, että tapahtumat innostavat uusia ihmisiä mukaan marttoihin.
- Marttaliitto tuottaa Maailman suurimman marttailtaan materiaalin, jossa on yhteisen ohjelman toteutukseen tarvittavat toimintaohjeet, video- tai muuta materiaalia, tarjoiluehdotus sekä vinkkejä illan järjestämiseen. Jokainen marttayhdistys voi muokata marttailasta itselleen sopivan.
- Maailman suurimman marttailan voi myös järjestää yhdessä jonkin toisen tai useamman marttayhdistyksen kanssa.

LOPPUKEVÄÄSTÄ YHTEINEN LUONTOTAPAHTUMA IKÄÄNTYVILLE JA LAPSIPERHEILLE

- Huhti-toukokuussa ikääntyville ja lapsiperheille järjestettävien yhteisten tapahtumien teemana on luonto.
- Tapahtuman voi toteuttaa vaikkapa luontopolkuna lähiluonnossa.
- Tapahtumat mahdollistavat eri sukupolviin kuuluvien kohtaamisen ja yhdessä tekemisen ilon.
- Marttaliitto tuottaa tapahtumiin ohjeistuksen, josta yhdistys voi muokata itselleen sopivan.

KÄSSÄKAHVILAPÄIVÄ 27.8. INNOSTAA KÄSILLÄ TEKEMISEEN

- Valtakunnallinen kässäkahvilapäivä kutsuu elokuussa kässämarttaryhmät ja marttayhdistykset järjestämään kässäkahviloita samana päivänä eri puolilla Suomea.
- Kässäkahvilapäivän tavoitteena on innostaa uusia ihmisiä käsitöiden ja marttailun pariin.
- Kässäkahvila voi olla kaikille avoin, yhdistyksen sisäinen tai useamman yhdistyksen yhteinen.
- Marttaliitto tuottaa kässäkahvilaan yhteisen materiaalin ja toimintaideoita.

MARTTAILUVIIKKO 5.-11.10. KOKOAA MARTATTOIMIMAAN KESTÄVÄN JA ENERGIATEHOKKAAN ASUMISEN PUOLESTA

- Energiansäästöviikko innostaa arvioimaan omaa energiankäyttöä ja tarjoaa käytännön tietoa ja ratkaisuja kestäväan asumiseen ja järkevään energiankäyttöön.
- Piirit ja yhdistykset toteuttavat viikon aikana neuvontatapahtumia esimerkiksi kauppakeskuksissa, kirjastoissa ja marttailloissa.
- Marttaliitto tekee piirien ja yhdistysten käyttöön materiaalia ja valmiin toimintamallin.

LOKAKUU ON PUUROKUU

- Yhdistys kampanjoi lokakuussa Etiopian, Kamerunin ja Malawin tyttöjen ja naisten puolesta keittämällä puuroja ja lahjoittamalla myyntituoton Marttojen hankkeille Etiopiaan, Malawiin ja Kameruniin.
- Tilaisuuden voi järjestää esimerkiksi kauppakeskuksessa, seurakunnan tiloissa, kirjastossa tai marthailla.
- Kehitysyhteistyöillan voi järjestää myös muuhun aikaan vuodesta.
- Taustaksi oma pallukka: Marttojen työ Afrikassa voimaannuttaa köyhiä tyttöjä ja naisia ja tarjoaa heille koulutuksen ja toimeentulon mahdollisuuksia.
- Marttojen kehitysyhteistyö täyttää 40 vuotta ja sen esittelemiseksi valmistuu marthaillan aineisto.

YHDISTYSTOIMINTA

- Yhdistys kysyy jäseniltä heidän toiveitaan.
- Yhdistyksen hallituksen jäsenet osallistuvat piirin järjestämään koulutukseen, toiminnansuunnitteluiltaan tai yhdistystapaamiseen.
- Yhdistyksellä on Martat.fi-nettisivut.
- Yhdistys innostaa jäseniään Marttaopintojen pariin kertomalla opintotoiminnasta.
- Yhdistys ottaa käyttöön marttajärjestön uudet säännöt.

LAPIN MARTTOJEN TAPAHTUMAKALENTERI

Tammikuu:	Toiminnansuunnitteluillat, 20.1. Tornio, 27.1. Kemijärvi 3.2. Rovaniemi Kässämarttojen kerhot nuorille sukankutojille 29.1., 5.2., 12.2. Roi
Helmikuu	Maailman suurin marttailta ystäville, piiritoimistolla 18-19 teema ilmastoruoka. Vilppu-lähimarttojen koulutus 29.2. aloittavat lähimartat
Maaliskuu	Vilppu-lähimarttojen koulutus 18.3.klo17 jatkavat lähimartat, 27.3. Pakkausmerkintä- ja kotivaraketjukoulutus
Huhtikuu	Vuosikokousseminaari Marttaliitto. Marttaliiton vuosikokous, 25.4. Puutarhamartta-ketjukoulutus Rovaniemi
Toukokuu	18.5. Järjestökoulutus Meri-Lappi / Tornio. Yhdistysten pj.t, sihteerit, rahastonhoitajat. Keittiötiimi: Parsaa ja perunaa –kurssi 19.5. Suomalaista superruokaa: Villiyrtytkurssi 27.5. Vilppu-tapahtumat ikääntyville, Martan päivä 26.7.2020
Elokuu Syyskuu	Sienikurssit 12.8. ja 2.9. Valtakunnallinen kässäkahvilapäivä 27.8. klo 12-18 Energiaälyä: ketjukoulutuspäivä 20.8. klo 17 Kemi Pohjoiset Marttapäivät tulossa kesäkuussa Rovaniemelle 29.8.20 Valtakunnallinen sienipäivä, retkipäivä yhteistyössä Lapin Sieniseurauksen kanssa. Sieniviikko 30.8.-6.9.
Marraskuu	Marttailuviikko on energiansäästöviikko, 7.10. klo 11-14 Pop-up energiainfo Lokakuu on puurokuu, 14.10. klo 11-14 Helli vatsaasi puurolla, tuotto Malawin keräykseen. 19.11. Martan koti ja keittiö: Perinteiset kotimakkarat -kurssi.

TAPAHTUMAKALENTERI

13.2.	Maailman suurin marttailta ystäville
Huhti-toukokuu	Vilppu-tapahtumat ikääntyville ja lapsiperheille
24.4.	Marttaliiton vuosikokousseminaari
25.4.	Marttaliiton vuosikokous
Kesäkuu	Helsinki Pride -viikko ja -kulkue sekä alueelliset Pride-tapahtumat
26.7.	Martan päivä
27.8.	Valtakunnallinen kässäkahvilapäivä
29.8.	Marttojen valtakunnallinen sienipäivä
30.8.–6.9.	Sieniviikko
5.–11.10.	Marttailuviikko on energiansäästöviikko
Lokakuu	Lokakuu on Puurokuu
13.-15.11.	Suomen kädentaidot -messut Tampereella

YHTEINEN TOIMINNAN- SUUNNITTELUPOHJA

- Marttaliitto on tehnyt yhdistyksille toiminnansuunnittelupohjan, jota voi käyttää vuoden 2020 suunnittelussa joko sellaisenaan tai muokattuna.
- Toimintasuunnitelmasta voi jättää sisältöjä pois yhdistyksen toimintakulttuuriin sopivalla tavalla.
- Yhdistyksellä voi myös olla toimintaa, jota ei ole tässä suunnitelmapohjassa ja jonka yhdistys itse lisää toimintasuunnitelmaansa.
- Tämän lisäksi yhdistys voi tehdä toimintakalenterin.

SÄÄNTÖUUDISTUS

SÄÄNTÖUUDISTUS MARTTAYHDISTYKSISSÄ

- Sääntöuudistuksen tavoitteena on helpottaa marttayhdistysten arkea vähentämällä sääntömääräyksiä ja mahdollistamalla samalla uudenlaisia toimintatapoja.
- Marttaliiton vuosikokous hyväksyi Marttaliiton uudet patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisterin ennakotarkastamat säännöt 27.4.2019.
- Seuraavaksi jokainen marttayhdistys päättää uusien sääntöjen hyväksymisestä.

MUUTOKSIA SÄÄNNÖISSÄ MM.

- Kevät- tai vuosikokouksen pitäminen maaliskuun loppuun mennessä (nyt helmikuun).
- Etäosallistumismahdollisuus jäsenkokouksiin.
- Jäsenkokouksen koollekutsuminen myös nettisivuilmoituksella.
- Yksi toiminnantarkastaja ja varatarkastaja riittää.
- Myös muiden kuin varsinaisten jäsenten valinta hallitukseen mahdolliseksi (mm. nuorisojäsenet).
- Jäsenlajeissa kaksi muutosta:
 - Opiskelija-jäsenlaji poistetaan, opiskelijat voivat siirtyä nuorisojäseniksi (0-25-vuotiaat)
 - Kannattaja-jäsenlaji poistetaan, kannattajajäseniä on hyvin vähän.

SÄÄNTÖJEN HYVÄKSYMINE YHDISTYKSESSÄ

- Yhdistys hyväksyy uudet säännöt omassa syys-, kevät-, tai vuosikokouksessaan syyskaudella 2019, kevätkaudella 2020 tai viimeistään syyskaudella 2020.
- Ylimääräistä yhdistyksen kokousta ei tarvitse pitää.
- Yhdistykset voivat ottaa uusien sääntöjen mukaiset arjen helpotukset käyttöön heti vuosikokouksen päätöksen jälkeen, sillä säännöt on ennakotarkastettu ja hyväksytty.
- Ainoastaan jäsenlajeja koskevat muutokset otetaan käyttöön yhtenäisesti kaikkia yhdistyksiä koskien vasta 1.1.2021.

OHJEET, LOMAKKEET JA NEUVOJA

- Yhdistysten päätöksentekoprosessia helpottamaan on laadittu valmiit mallilomakkeet ja ohjeet, jotka löytyvät www.martat.fi/saantouudistus-sivulta
- Sivulta löytyy:
 - Kokouskutsumalli
 - Esityslistamalli
 - Pöytäkirjamalli
 - Mallisäännöt
 - Muutosilmoitusohjeet yhdistysrekisteriin
- Marttaliitosta saat apua: Anna-Maija Palosuo, anna-maija.palosuo@martat.fi tai 050 511 8099

